TMA4120 Matematikk 4K Høsten 2014

Løsningsforslag - Øving 8

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 13.4

I Kjerneregelen gir $u_x = u_r r_x + u_\theta \theta_x$, $u_y = u_r r_y + u_\theta \theta_y$ osv. Med $r(x,y) = \sqrt{x^2 + y^2}$ og $\theta(x,y) = \arctan(y/x)$ får vi

$$r_x = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}} = \frac{r \cos \theta}{r} = \cos \theta$$

$$r_y = \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}} = \frac{r \sin \theta}{r} = \sin \theta$$

$$\theta_x = \frac{-y}{x^2 + y^2} = \frac{-r \sin \theta}{r^2} = \frac{-\sin \theta}{r}$$

$$\theta_y = \frac{x}{x^2 + y^2} = \frac{r \cos \theta}{r^2} = \frac{\cos \theta}{r}$$

Av dette får vi:

$$u_x = v_y \Rightarrow u_r r_x + u_\theta \theta_x = v_r r_y + v_\theta \theta_y$$
$$\Rightarrow u_r \cos \theta + u_\theta \frac{-1}{r} \sin \theta = v_r \sin \theta + v_\theta \frac{1}{r} \cos \theta$$

Da dette skal holde for alle verdier av θ , får vi $u_r = \frac{1}{r}v_{\theta}, v_r = -\frac{1}{r}u_{\theta}$. Samme resultat følger av å bruke $u_y = -v_x$.

10

$$f(z) = \ln|z| + i\operatorname{Arg}(z)$$

Her virker det enklest å bruke ligning (7), med $z = re^{i\theta}$:

$$f(z) = \ln r + i\theta$$

$$=> u(r,\theta) = \ln r, \quad v(x,y) = \theta$$

Som gir

$$u_r = \frac{1}{r}$$
, $u_\theta = 0$, $v_r = 0$, $v_\theta = 1$

og Cauchy-Riemann-ligningene

$$u_r = \frac{1}{r}v_\theta, \quad v_r = -\frac{1}{r}u_\theta$$

er dermed oppfylt.

For at funksjonen skal være analytisk må den også være kontinuerlig. Ser at funksjonen $f(z) = \ln |z| + i \operatorname{Arg}(z)$ er definert for alle z i det åpne området (domenet) gitt ved $z \neq 0$, men er ikke kontinuerlig her (og derfor heller ikke analytisk), pga. diskontinuiteten langs negativ x-akse. Men den er analytisk i det åpne området (domenet) hvor negativ x-akse og origo er fjernet.

$$u = x^3 - 3xy^2$$
$$u_{xx} = 6x$$
$$u_{yy} = -6x$$

Så u er harmonisk. For å finne en harmonisk konjugert funksjon setter vi opp Cauchy-Riemann ligningene:

$$v_y = u_x = 3x^2 - 3y^2$$
$$v_x = -u_y = 6xy$$

Integrerer den første med hensyn på y, og deriverer resultatet med hensyn på x, og får:

$$v = 3x^{2}y - y^{3} + h(x)$$
$$v_{x} = 6xy + \frac{\mathrm{d}h}{\mathrm{d}x}$$

Og vi ser at dette samsvarer med Cauchy-Riemann-ligningene om dh/dx = 0, altså h = c for en reell konstant c.

De korresponderende analytiske funksjonene til $u=x^3-3xy^2$ er altså

$$f(z) = u(x,y) + iv(x,y)$$

= $x^3 - 3xy^2 + 3ix^2y - iy^3 + ic$
(= $(x + iy)^3 + ic = z^3 + ic$)

for c en reell konstant.

 $\boxed{19}$ Funksjonen u er ikke harmonisk, siden

$$u_{xx} = e^{-x} \sin 2y \neq 4e^{-x} \sin 2y = -u_{yy}$$

$$\boxed{ \begin{array}{c|c} \textbf{30a,b,c} \\ \hline \textbf{a)} \end{array} f(z) = u(x,y) + iv(x,y) \text{ analytisk.} }$$

$$\operatorname{Re} f(z) = u(x,y) = \operatorname{konst}.$$

$$\Longrightarrow u_x = 0 = u_y$$

$$\Longrightarrow v_x = -u_y = 0, v_y = u_x = 0 \qquad \text{(Cauchy-Riemann)}$$

$$\Longrightarrow v = \operatorname{konst}.$$

$$\Longrightarrow f = \operatorname{konst}.$$

b) Som i a)

c)

$$0 = f'(z) = u_x + iv_x$$

$$\implies u_x = 0 = v_x$$

$$\implies u_y = -v_x = 0, v_y = u_y \qquad \text{(Cauchy-Riemann)}$$

Dvs. u og v konst og dermed f = konst.

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 13.5

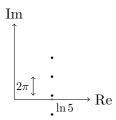
20

$$4 + 3i = 5e^{i\phi}, \quad \phi = \arctan \frac{3}{4} \approx 0.64$$

$$e^{z} = e^{x}e^{iy} = 5e^{i\phi} = 5e^{i(\phi + n2\pi)}, \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$\implies e^{x} = 5, \quad y = \phi + n2\pi, \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$\implies z = \ln 5 + i(\phi + n2\pi), \quad n \in \mathbb{Z}$$

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 13.6

13

$$\cos(-z) = \frac{1}{2} \left(e^{i(-z)} + e^{-i(-z)} \right)$$

$$= \frac{1}{2} \left(e^{-iz} + e^{iz} \right)$$

$$= \cos z$$

$$\sin(-z) = \frac{1}{2i} \left(e^{i(-z)} - e^{-i(-z)} \right)$$

$$= \frac{1}{2i} \left(e^{-iz} - e^{iz} \right)$$

$$= -\sin z$$

17 Skal finne alle z = x + iy som oppfyller

$$\cosh(2z) = 0$$

Bruker at $\cosh z = \cos(iz)$:

$$\cos(2iz) = 0$$

$$=> \quad 2iz = \frac{\pi}{2} + m\pi, \qquad m = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

$$z = -\frac{\pi}{4}(1 + 2m)i$$

Som også kan skrives som:

$$z = \frac{\pi}{4}(1+2n)i, \quad n = 0, \pm 1, \pm 2, \dots \quad (n = -1 - m)$$

Alternativ metode:

Bruker definisjonen av cosh:

$$\frac{e^{2z} + e^{-2z}}{2} = 0$$

$$e^{2x+2yi} + e^{-2x-2yi} = 0$$

$$e^{2x}(\cos(2y) + i\sin(2y)) + e^{-2x}(\cos(2y) - i\sin(2y)) = 0$$

$$\cos(2y) (e^{2x} + e^{-2x}) + i\sin(2y) (e^{2x} - e^{-2x}) = 0$$

For at dette skal gjelde må både realdelen og imaginærdelen av uttrykket være lik 0:

$$cos(2y) (e^{2x} + e^{-2x}) = 0$$
 (1) $og sin(2y) (e^{2x} - e^{-2x}) = 0$ (2)

Ligning (1) er kun oppfylt for $2y = \pi/2 + n\pi$, $n = 0, \pm 1, \pm 2, ...$

For disse y-verdiene er $\sin(2y) \neq 0$, og for at ligning (2) skal være oppfylt må vi dermed ha x=0. Løsningene z=x+iy blir

$$z = \frac{\pi}{4}i + \frac{n\pi}{2}i$$

= $\frac{\pi}{4}(1+2n)i$, $n = 0, \pm 1, \pm 2, ...$

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 13.7

15

$$\begin{aligned} \ln(\mathbf{e}^{i}) &= \operatorname{Ln}(\mathbf{e}^{i}) + 2n\pi i, & n = 0, \pm 1, \pm 2, \dots \\ &= \ln\left| (\mathbf{e}^{i}) \right| + i \cdot \operatorname{Arg}(z) + 2n\pi i \\ &= 0 + i \cdot \operatorname{Arg}(\cos(1) + i\sin(1)) + 2n\pi i \\ &= i \cdot 1 + 2n\pi i \\ &= (1 + 2n\pi)i, & n = 0, \pm 1, \pm 2, \dots \end{aligned}$$

17

$$\ln(i^2) = \ln(-1) = \ln|-1| + \pi i + 2\pi n i$$

= $\pi(1+2n)i$, $n = 0, \pm 1, \pm 2, ...$

$$2\ln(i) = 2\left(\ln|i| + \frac{\pi}{2}i + 2\pi mi\right)$$

= $\underline{\pi(1+4m)i}$, $m = 0, \pm 1, \pm 2, ...$

26

$$i^{\frac{i}{2}} = e^{\frac{i}{2}\operatorname{Ln}(i)}$$

$$= e^{\frac{i}{2}\left(0 + \frac{\pi}{2}i\right)}$$

$$= e^{\frac{-\pi}{4}}$$

30a
$$w = \arccos z$$
 betyr at

$$z = \cos w = \frac{1}{2}(e^{iw} + e^{-iw})$$

Multipliser med $2e^{iw}$

$$(e^{iw})^2 - 2ze^{iw} + 1 = 0$$

$$\iff (e^{iw} - z)^2 + 1 - z^2 = 0$$

$$\iff e^{iw} - z = \sqrt{z^2 - 1}$$

$$\iff iw = \ln\left(z + \sqrt{z^2 - 1}\right)$$

$$w = -i\ln(z + \sqrt{z^2 - 1})$$

Obs: $\sqrt{z^2-1}$ har 2 distinkte verdier og l
n har ∞ mange distinkte verdier.